

PANSS

positive and negative
syndrome scale

TK Larsen

Professor dr. med.

UiB & SuS

INNLEDNING

- PANSS = positive and negative syndrome scale (Kay et al 1987)
- hva er PANSS og hvordan gjennomføres intervjuene?

DAGSORDEN

- PANSS; teoretisk bakgrunn
- PANSS-video
- Skåring av video
- Diskusjon

PANSS

KLINISK NYTTE

- beskrive symptomatologi ved mistanke om psykose
- trekker inn informasjon fra andre observander enn intervjueren
- er et ivaretakende intervju som kan utføres selv om pas er aktivt psykotisk
- viktig ved evaluering av forløp og behandlingseffekt

PANSS

LEDD

- 30 ledd hentet fra Brief Psychiatric Rating Scale (18) og Psychopathology Rating Scale (12)

Begrunnelse for utvalget;

- skal beskrive positive symptomer
- primære symptomer
- representere ulike psykiske funksjoner som kognitive, affektive, sosiale og kommunikasjonsmessige

PANSS

SKÅRING

for hvert ledd finnes en definisjon

1 = mangler

2 = minimale

3 = lette

4 = moderate

5 = middels alvorlige

6 = alvorlige

7 = ekstreme

PANSS

SKÅRING (FORTS.)

- positive symptomer; 7- 49
- negative symptomer; 7- 49
- allmenne symptomer; 16 - 112
- variasjon; 30 - 210
- Varighet; 1-2 timer

PANSS

PSYKOMETRI

- opprinnelige tester konkluderte med at basale psykometriske krav var oppfylt
- nyere studier anbefaler at man opererer med subskala-skår fordi reliabiliteten blir betraktelig bedre (den er relativt dårlig for en del av de negative variablene)

PANSS

VURDERING

Tidsramme; siste uke og under intervjuet

- Arbeid med et ledd av gangen
- Ha all informasjon present

Bare på bakgrunn av intervjuet; p1, p2, p5, p6, n1, n3, n5, n6, n7, a1, a2, a3, a4, a6, a9, a10, a11, a12, a13, a15

Intervju + komponenter; p3, p4, p7, n2, a5, a7, a8, a14

PANSS

RELIABILITET

- pos/neg og almen sumskår innen 20 % avvik fra gjennomsnitt
- ikke flere enn 6 variabler med avvik mer enn 1
- ved reliabilitets-testing av mange ratere vil man trenge $7 \times 7 + 2$ intervjuer; = 51

PANSS

INTERVJUET

Forfase 1; ca 30 min

- intervju av pårørende eller avdelingspersonalet om de variablene som skal ha informasjon fra komparenter ved skåring.

PANSS

INTERVJUET

Fase 1; 10-15 min;

- Skape kontakt, åpen samtaleform. Hva er dine plager?
- Omstendigheter rundt innleggelse, livssituasjon etc.
- Tankeprosesser, sykdomsinnsikt, kommunikasjons-stil og hvordan affektive og motoriske reaksjoner fungerer.

PANSS

INTERVJUET (FORTS.)

Fase 2; 10-15 min;

- Styring av samtalen, fokus på avvikende symptomer og mer konkrete spørsmål
- Positive symptomer; tilstedeværelse og alvorlighetsgrad

PANSS

INTERVJUET (FORTS.)

Fase 3; 5-10 min;

- Konkrete spørsmål om evne til abstrakt tenkning, orienteringsevne o.l.
- Konkrete spørsmål om stemningsleiet, grad av angst etc.

PANSS

INTERVJUET (FORTS.)

Fase 4; 5 - 10 min;

- Fokus på områder med tvil, antydninger, unnvikelse og manglende samarbeid.
- Provoserende spørsmål: f.eks påpekning av paradokser, mangel på logikk etc. Også innføring av materiale fra andre observander
- Avdekking av skjult symptomatologi og vurdering av evne til å fungere under stress.

video